

Przystanek IDEA: Nowy (wspaniały) świat

Prelegenci:

Edwin Bendyk – publicysta działu naukowego Tygodnika "Polityka"

prof. UMK dr hab. Ewa Bińczyk – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

dr hab. Aleksandra Przegalińska-Skierkowska, prof. ALK – Akademia Leona Koźmińskiego

Mateusz Zmyślony – Dyrektor Kreatywny OEES, Grupa Eskadra

Moderator: Tomasz Staniszewski, dziennikarz RMF

25 kwietnia, jak w każdą sobotę, odbyło się wirtualne spotkanie z cyklu Przystanek IDEA. Wydarzenie zorganizowano w ramach inicjatywy Open Eyes Economy. Tym razem rozmowę zainspirowała słynna powieść Aldousa Huxleya „Nowy wspaniały świat”. Choć dzieło powstało w latach 30. XX wieku, jego akcja toczy się w roku 2540. Od opisanego przez Huxleya momentu dziejowego wciąż dzielą nas stulecia, jednak już dziś zastanawiamy się, jak będzie kiedyś wyglądał nasz świat i jak obecna sytuacja kryzysu epidemiologicznego wpłynie na naszą przyszłość. Warto w tym kontekście postawić pytanie, czy nowy świat po pandemii wirusa SARS-CoV-2 ma szansę być wspaniały?

Jako pierwsza głos w dyskusji zabrała **dr hab. Ewa Bińczyk, prof. UMK**. Nasza rozmówczyni podkreśliła, że bardzo wiele zależy od nastrojów i wyobraźni społeczeństwa. Trwająca pandemia jest zdaniem prof. Bińczyk „idealną okazją do stworzenia oderwania uwiadu od naszej wyobraźni”. Należy jednak pamiętać o problemach, z jakimi do tej pory ludzkość nie zdołała sobie poradzić. Należą do nich między innymi warunki i wojny klimatyczne, zaburzenie równowagi lito- i hydrosfery czy perturbacje polityczne. Uczestniczka dyskusji stwierdziła, że „mamy szansę się jeszcze zmienić, ale zmiana musi być radykalna”. Nowy, wspaniały świat jest więc możliwy, ale jego stworzenie będzie bardzo trudne.

Dr hab. Aleksandra Przegalińska-Skierkowska, prof. ALK zwróciła natomiast uwagę na fakt, że w obecnej sytuacji ta część społeczeństwa, która przeszła na tryb pracy zdalnej, pracuje średnio o 3h dłużej niż zazwyczaj. Osoby będące dodatkowo rodzicami pracują niemal nieustannie. Innowacyjny porządek pracy jest stopniowo wdrażany, a nowe działania organizacyjne dopiero się rozpoczynają. Prof. Przegalińska-Skierkowska pokreśliła także, że nastąpiło zjawisko dziwnego zatrzymania, warto jednak zastanowić się, jak długo to zatrzymanie potrwa.

Podczas dyskusji rozważano także, czy społeczeństwo chce wypracować nową normalność, czy też woli powrócić do starej. Bez wątplenia optymizm budzą różnorodne zjawiska, inicjatywy i wydarzenia, które możemy zaobserwować zarówno w mediach społecznościowych, jak i w naszym najbliższym otoczeniu, a które świadczą o tym, że ludzie coraz częściej myślą o dobru wspólnym.

„Ja również nie pracowałem nigdy bardziej intensywnie” – od takich słów rozpoczęło się wystąpienie **publicysty Edwina Bendyka**. Nasz gość przypomniał słuchaczom dyskusję o „czterech jeźdźcach Apokalipsy”, o których rozmawiano podczas Zgromadzenia ONZ w styczniu bieżącego roku. Mianem tym określone zostały zagrożenia nuklearne i klimatyczne, niebezpieczeństwa rosnącej globalnej nieufności oraz ciemnej strony świata cyfrowego. Obecnie gospodarka światowa uległa zamrożeniu, a

emisja gazów cieplarnianych zmniejszyła się do 5-6%. Publicysta wskazał na skuteczność mobilizacji społeczeństw w walce z rozprzestrzeniającym się wirusem i podkreślił, iż „tak samo szybko powinniśmy zmobilizować się do walki o dobro środowiska”. Teraz jest czas, w którym musimy o tym myśleć.

Jako ostatni głos w dyskusji zabrał Dyrektor Kreatywny OEES oraz założyciel Grupy Eskadra, **Mateusz Zmyślony**. Nasz rozmówca odwołał się w swoim wystąpieniu do wydarzeń historycznych. Panującą obecnie pandemię porównał do rewolucji przemysłowej, a nawet II wojny światowej (choć oczywiście skala tego ostatniego wydarzenia była nieporównywalnie większa). Zmyślony zgodził się ze swoimi przedmówcami i przyznał, że świat czekają olbrzymie zmiany, a społeczeństwo na pewno będzie potrzebowało odreagowania. Stan, w której się znajdujemy przyrównał do koncepcji osobliwości (singularity), czyli „momentu, kiedy wszystko się zmieni, kiedy nic nie będzie takie jak było i powstaną nowe reguły gry”. Wirus SARS-CoV-2 przyspieszył procesy, które miały rozpocząć się dopiero za kilka dekad. Dlatego nadszedł czas na „symbiocen – stan, w którym człowiek w pełni zacznie żyć z naturą, środowiskiem.”

W dalszej części spotkania prelegenci rozważali, jak przejść od dyskusji do działania? Czy powinniśmy obawiać się zwiększenia dysproporcji społecznych na poziomie regionalnym, krajowym lub globalnym? Zastanawiano się także, dlaczego zaawansowane technologie sztucznej inteligencji nie ostrzegły nas w porę przed ekspansją wirusa oraz jak długo jeszcze będziemy mierzyć z pandemią.

Całej dyskusji możecie posłuchać na kanale „Przystanek IDEA” w serwisie Youtube. Znajdziecie ją pod hasłem **Nowy (wspaniały) świat**.